

[Lysholt Hansen.]

brugtet op. Derfor var der også tilslutning til den fornødne bevilling til disse nye konsulenter under tilskudsordningen, men et flertal betingede sig, at tilskud til aflønning af bygningskonsulenter kun kunne gives, hvis de blev ansat som fælles konsulenter for landbo- og husmandsforeningerne inden for et område. Et flertal traf som sagt denne beslutning; venstre kunne ikke tiltræde en sådan uforbeholden betingelse, men udtalte følgende:

„Venstre stiller det ikke som en betingelse, at konsulenterne ansættes som fælleskonsulenter; men man finder dog, at dette bør være hovedreglen.“

Venstres finansudvalgsmedlemmer har naturligvis et særligt kendskab til traditioner på dette felt, også til de vanskeligheder, der vil være at overvinde, og jeg har respekt for sådanne traditioner, som man ikke bryder ned fra dag til dag. Derfor har vi da heller ikke i finansudvalget forlangt, at de hidtidige tilskudsberettigede konsulenter skal være fælleskonsulenter, selv om det i hvert fald tilsyneladende ville være mere rationelt. Jeg tror heller ikke, at der ved gennemførelse af et sådant krav vil kunne spares penge eller en eneste konsulent; arbejdet kunne dog måske blive mere effektivt.

Men som venstre her har set på dette spørgsmål, på ganske tilsvarende måde vil det være i statsforvaltningen; der vil være menneskelige og traditionsbundne forhold, som kun kan overvindes gradvis, når vi vil rationalisere. Det betyder ikke, at vi skal give op, men at vi skal holde os for øje, at rationalisering for rationaliseringens skyld ikke fører til målet, og at den menneskelige faktor aldrig må lades ude af betragtning, hvis resultatet skal blive godt.

At problemet ikke alene er gældende for statsadministrationen, har vi netop fået understreget af udviklingen omkring B & W, der viser, hvor vanskeligt det kan være for arbejdsgiverne og de ansatte at finde sammen om gennemførelse af den nødvendige rationalisering og tilpasning til nye forhold, hvilket dels skyldes interessemodsatninger, dels den almindelige menneskelige træghed.

Jeg har gerne villet fremhæve folketingets ansvar på dette område. Jeg er klar over, at mine modkombattanter nok skal

få den anden side, regeringens ansvar, frem; men jeg har altså gerne villet pege på folketingets ansvar, for jeg synes, hverken vi eller administrationen kan være tjent med, at vi skubber dette ansvar fra os.

Lad mig nævne, at vi har fået et folketingets investeringsudvalg, hvor vi i høj grad beskæftiger os med problemer af investeringsmæssig karakter, som også får administrative konsekvenser, ja, vi diskuterer endda direkte administrative forhold. Men desværre har vi igen oplevet, at der her i folketinget er træghed eller i hvert fald manglende vilje hos enkelte til at gå med ind i et arbejde, der kunne føre til, at vi kunne levere vort bidrag til, at administrationen blev effektiv. Jeg kan sige, at alle partier bortset fra de konservative har været enige om, at det ville være rigtigt, om vi i folketingets investeringsudvalg i fællesskab, som tilbudt af regeringen, gik i dybden nu med alle disse investeringsplaner og med en prioritering; men de konservative, som jo ellers er hårde i kritikken, afviser at deltage i et sådant arbejde. Jeg synes, vi dermed påtager os et væsentligt ansvar for, at opgaverne ikke løses helt, som de skal.

Jeg har også set, at hr. Henry Christensen i sommerens løb har fremsat ønske om en folketingets ombudsmand for rationaliseringsarbejdet. Jeg skal ikke på forhånd afvise tanken, men jeg vil bare have lov at sige, at én ting må vi gøre os klart, nemlig at det eneste helt sikre, der kommer ud af det, er, at det koster flere penge, mere mandskab.

Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, vi her i folketinget har et særligt ansvar for de administrative vanskeligheder, der flyder af gammel lovgivning, som vi gennem kompromiser har gennemført herinde. Det var måske værd at tage op til overvejelse, om folketinget under en eller anden form sagde: vi har et ansvar for, at administrationen her går trægt på grund af, at vi i gamle love har lavet noget, som er vanskeligt at administrere, eller som i hvert fald i dag kunne administreres lettere. Ministeren har sagt, at hver gang gamle love tages op til ny behandling her i tinget, vil man tage alle disse administrative problemer i betragtning. Men jeg må have lov at til-